

ראשון

And Adonoy spoke to Moshe, saying:

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

Command Aharon and his sons, saying;
this is the law of the burnt-offering. It is
the burnt-offering [which remains] on
its pyre on the altar all night, until the
morning, and the fire of the altar will be
kept burning on it.

2 צו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תֹּרַת הָעֹלָה הַזֶּה

הָעֹלָה עַל מוֹקְדָּהּ <sup>her focus/
hearth</sup> עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר
וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תִּשָּׂרֵף ^{to burn} תִּשָּׂרֵף בּוֹ:

פֶּקֶד יֵת אַהֲרֹן וְיֵת בָּנוֹהֵי לְמִימָר דָּא אֹרִיתָא דְעֻלָּתָא

הִיא עֻלָּתָא דְמִתְוַקְדָּא עַל מִדְבַּחָא כָּל לַיְלָא עַד

צַפְרָא וְאִשְׁתָּא דְמִדְבַּחָא תִהֵא יִקְדָּא בֵּה

Rashi

צו את אהרן. אין צו אלה לשון זרוז מיד ולדורות אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש בו חסרון כיס:
זאת תורת העולה וגו'. הרי הענין הזה בא ללמד על הקטר חלבים ואיברים שיהא כשר כל הלילה (מגילה כא.), וללמד על
הפסולין איזה אם עלה ירד, ואיזה אם עלה לא ירד, שכל תורה לרבות הוא בא, לומר תורה אחת לכל העולים, ואפילו פסולין,
שאם עלו לא ירדו:
הוא העולה. למעט את הרובע ואת הנרבע, וכיוצא בהן, שלא היה פסולין בקדש שנפסלו קודם שבאו לעזרה (כל הענין בת"כ
(פרשתא א, ח) וזבחים פ"ג ופ"ד):

The kohein shall dress in his linen garment and he shall wear linen pants on his [body] skin; and he shall separate the ashes when the fire consumes the burnt-offering on the altar and place it next to the altar.

וַיִּלְבָּשׁ כֹּהֵן לְבוּשֵׁי דְבוּץ וּמִכְנָסֵי דְבוּץ וַיִּלְבָּשׁ עַל
בְּסָרָה וַיִּפְרֹשׁ יָת קֶטֶמָּא דִּי תִיכּוּל אֲשַׁתָּא יָת עֲלָתָא
עַל מִדְבַּחָא וַיְשׁוּנֶה בְּסִטֵּר מִדְבַּחָא

3 וַיִּלְבָּשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ ^{measure} בָּד וּמִכְנָסֵי ^{gathering} בָּד וַיִּלְבָּשׁ
עַל־בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת־ ^{the fat} הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ
אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ:

Rashi

מדו בד. היא הכתונת, ומה ת"ל מדו, שתהא כמדתו (ת"כ פרק ב, א):
על בשרו. שלא יהא דבר חוצץ בנתיים (ערכין ג):
והרים את הדשן. היה חותה מלא המחיתה מן המאוכלות הפנימיות ונותנן במזרחו של כבש (תמיד כח):
הדשן אשר תאכל האש את העולה. ועשאתה דשן, מאותו דשן ירים תרומה:
ושמו אצל המזבח. (על המזבח. מצא אברים שעדיין לא נתאכלו, מחזירין על המזבח לאחר שחתה גחלים אילך ואילך ונטל מן
הפנימיות שנאמר את העולה על המזבח (יומא מה.)):

He shall [then] remove his garments and dress in other garments. He shall take out the ashes beyond the encampment, to a pure [undefiled] place.

וַיִּשְׁלַח יָת לְבוּשׁוֹהִי וַיִּלְבָּשׁ לְבוּשֵׁי אַחֲרָנִין וַיִּפֶּק יָת
קֶטֶמָּא לְמִבְרָא לְמִשְׁרִיתָא לְאַתֵּר דְּכִי

4 וּפָשַׁט ^{to spread out} אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבָּשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וַהֲוִיָּא
אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מְקוֹם טָהוֹר:

Rashi

ופשט את בגדיו. אין זו חובה אלא דרך ארץ, שלא יכלוך בהוצאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן תמיד, בגדים שבשל בהן
קדרה לרבו אל ימוזג בהן כוס לרבו, לכך ולבש בגדים אחרים, פחותין מהן (יומא כג):
והוציא את הדשן. הצבור בפתפות כשהוא רבָה ואין מקום למערכה, מוציאו משם (תמיד כח:), ואין זה חובה בכל יום, אבל
התרומה חובה בכל יום:

The fire on the altar shall be kindled with it it shall not go out. The kohein shall burn logs upon it each and every morning and arrange the burnt-offering on it and burn upon it the fats of the peace-offering.

וְאֶשְׁתָּא עַל מִדְבַּחַת תְּהִי יִקְדָּא בֵּה לֹא תִטְפִּי וַיִּבְעֶר
עַל פָּהֲנָא אֶעֱיָא בִצְפֹר בִצְפֹר וַיְסַדֵּר עָלֶיהָ עֲלֵתָא
וַיִּסַּק עָלֶיהָ תְּרִבִּי נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא

to expire or
to
extinguish

5 וְהָאֵשׁ עַל-הַמִּזְבֵּחַ תִּקְדָּבוּ לֹא תִכָּבֶה וַיִּבְעֶר עָלֶיהָ

הִפְהִי עֲצִים בִּבְקָר בִּבְקָר וְעֶרְוָה עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהַקְטִיר

עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים:

Rashi

והאש על המזבח תוקד בו. ריבה כן יקידות הרבה, על מוקדה, ואש המזבח תוקד בו, והאש על המזבח תוקד בו, אש תמיד תוקד על המזבח, כולן נדרשו במס' יומא (מה). שנחלקו רבותינו במנין המערכות שהיו שם:

וערך עליה העולה. עולת תמיד היא תקדים (פסחים נח:). (בר"י ומנין שלא יהא דבר קודם על המערכה לתמיד של שחר,

תלמוד לומר לעולה עולה ראשונה)

חלבי השלמים. אם יביאו שם שלמים. ורבותינו (שם נט.) למדו מכאן עליה, על עולת הבוקר השלם כל הקרבנות כולם, מכאן שלא יהא דבר מאוחר לתמיד של בין הערבים:

A continual fire shall be lit on the altar;
it shall not go out.

אֶשְׁתָּא תְּדִירָא תְּהִי יִקְדָּא עַל מִדְבַּחַת לֹא תִטְפִּי

6 אֵשׁ תָּמִיד תִּקְדָּבְהָ עַל-הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכָּבֶה: (ס)

Rashi

אש תמיד. אש שנאמר בה תמיד היא שמדליקין בה את הנרות שנאמר בה לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד (שמות כז, כ), אף היא מעל

המזבח החיצון תוקד (יומא מה:):

לא תכבה. המכבה אש על המזבח עובר בשני לאוין:

This is the law of the meal-offering. The sons of Aharon bring it before Adonoy, to the front of the altar.

וְדָא אֲוִרִיתָא דְּמִנְחָתָא דִּיקְרִבּוּן יְתֵה בְּנֵי אֶהֱרֹן קֳדָם יי
לְקֳדָם מִדְבַּחַת

7 וְזֹאת תֹּרַת הַמִּנְחָה הַקֶּלֶב אֹתָהּ בְּנֵי-אֶהֱרֹן לִפְנֵי יְהוָה

אֶל-פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ:

Rashi

וזאת תורת המנחה. תורה אחת לכולן להטעינו שמן ולבונה האמורין בענין. שיכול אין לי טעונות שמן ולבונה אלא מנחת ישראל שהיא נקמצת, מנחת כהנים שהיא כליל מנין, תלמוד לומר תורת: הקרב אותה. היא הגשה בקרן דרומית מערבית: לפני ה'. הוא מערב, שהוא לצד אהל מועד: אל פני המזבח. הוא הדרום שהוא פניו של מזבח, שהכבש נתון לאותו הרוח:

He shall separate from it, when he takes his fistful, from some of the meal-offerings fine flour and some of its oil and all the frankincense which is on the meal-offering. He shall burn, on the altar a pleasing fragrance; its memorial portion, to Adonoy.

8 וְהָיָה מִמֶּנּוּ בְקִמְצוֹ ^{fine flour} מִסֵּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשְׁמֶנָּה ^{a grasp} וְאֵת כָּל־הַלִּבְנָה ^{frankincense} אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהַקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ ^{memorial} רִיחַ נִיחֹחַ אֲזַכְרָתָהּ לִיהוָה:

וַיִּפְרֹשׂ מִנָּה בְקִמְצָה מִסֵּלֶתָּא דְּמִנְחָתָא וּמִמְשָׁחָה וְיֵת כָּל לְבוֹנָתָא דִּי עַל מִנְחָתָא וַיִּסַּק לְמַדְבְּחָא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְיוֹ אֲדַכְרָתָא קָדָם יי

Rashi

(והרים ממנו. מהמחובר, שיהא עשרון שלם בבת אחת בשעת קמיצה. בר"י)

בקמצו. שלא יעשה מדה לקומץ (יומא מז.).

מסלת המנחה ומשמנה. מכאן שקומץ ממקום שנתרבה שמנה (סוטה יד.):

המנחה. שלא תהא מעורבת באחרת (ת"כ פרשתא ב, ה):

ואת כל הלבונה אשר על המנחה והקטיר. שמלקט את לבונתה לאחר קמיצה ומקטירו, (ת"כ שם) ולפי שלא פירש כן אלא באחת מן המנחות בויקרא (לעיל ב, ב), הוצרך לשנות פרשה זו לכלול כל המנחות כמשפטן.

Whatever remains from it shall be eaten by Aharon and his sons. It must be eaten as matzoh, in a sacred place. In the courtyard of the Tent of Meeting they shall eat it.

9 וְהִנֹּתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אֱהֲרֹן וּבָנָיו מִצֹּת תֹּאכֵל

בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ בְּחֶצֶר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ:

וְדֹאשְׁתָּאָר מִנָּה יִכְלוּן אֱהֲרֹן וּבָנָיו פִּטִּיר תִּתְאֲכֵל

בְּאֶתֶר קֹדֶשׁ בְּדֶרֶת מִשְׁכַּן זְמָנָא יִכְלֶנָה

במקום קדש. ואיזהו, בחצר אהל מועד:

It should not be baked [as] leavened. I have given it to them as their portion from my fire-offerings. It is holy of holies [most holy], as [are] the sin-offering and as the guilt-offering.

10 לא תֹאפֶה חֲמֵץ ^{ferment} חֶלֶקֶם נָתַתִּי אֵתָה מֵאֲשִׁי ^{to cook}

קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הוּא כַחֲטָאת וְכֹאֲשָׁם:

לֹא תִתָּאֲפִי חֲמִיעַ חֶלְקֵהוֹן יְהִבִּית יְתָה מִקָּרְבָּנִי קֹדֶשׁ
קוֹדֶשִׁין הִיא כַחֲטָאתָא וְכֹאֲשָׁמָא

לא תאפה חמץ חלקם. אף השירים אסורים בחמץ (מנחות נה.):

כחטאת וכאשם. מנחת חוטא הרי היא כחטאת, לפיכך קמצה שלא לשמה פסולה, מנחת נדבה הרי היא כאשם, לפיכך קמצה שלא לשמה כשרה (ת"כ פרק ג, ד):

Every male descendant of Aharon may eat it, an everlasting statute for all your descendants from the fire-offerings of Adonoy. whatever shall touch them will become sacred.

11 כָּל־זָכָר בְּבִנֵי אֶהֱרֹן יֹאכְלֶנָה חֶק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם

מֵאֲשִׁי יְהוָה כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ: (פ)

כָּל דְּכוּרָא בְּבִנֵי אֶהֱרֹן יֹאכְלֶנָה קִים עָלֶם לְדֹרֹתֵיכוֹן
מִקָּרְבָּנֵי דִי כָּל דִּיקָרַב בְּהוֹן יִתְקַדָּשׁ

כל זכר. אפילו בעל מום. למה נאמר, אם לאכילה, הרי כבר אמור להם אֶלְהִיו מִקְדָּשִׁי הַקְדָּשִׁים וגו' (ויקרא כא, כב), אלא לרבות בעלי מומין למחלוקת (זבחים קב.):

כל אשר יגע וגו'. קדשים קלים או חולין שיגעו בה ויבלעו ממנה (ת"כ שם ו):

יקדש. להיות כמוה, שאם פסולה יפסלו, ואם כשרה יאכלו כחומר המנחה (שם — זבחים צז):

שני

And Adonoy spoke to Moshe, saying:

12 וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלֵּיל י' עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

This is the offering of Aharon and his sons that they shall offer to Adonoy on the day that he is anointed; one tenth of an ephah of fine flour as a meal-offering, always [daily]. Half of it [he shall offer] in the morning and half of it [he shall offer] in the evening.

13 זֶה קָרְבֵּן אֶהָרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר־יִקְרְבוּ לִיהוָה בְּיוֹם הַמִּשָּׁח

אֹתוֹ עֲשִׂילֹת ^{tenth} הָאֵפָה סֵלֹת ^{fine flour} מִנְחָה תָּמִיד

מִחֲצִיתָהּ ^{half} בַּבֹּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בָּעֶרֶב:

זֶה קָרְבֵּן אֶהָרֹן וּבָנָיו דִּי יִקְרְבוּ קֹדֶם י' בְּיוֹמָא
דְּרַבִּיאוּ יְתֵה חַד מִן עֶסְרָא בְתַלְת סָאִין סֵלֹתָא מִנְחָתָא
תְּדִירָא פְלִגּוּתָהּ בְּצִפְרָא וּפְלִגּוּתָהּ בְּרִמְשָׂא

Rashi

זה קרבן אהרן ובניו. אף ההדיוטות מקריבין עשירית האיפה ביום שהן מתחנכין לעבודה, אבל כהן גדול בכל יום, שנאמר
מנחה תמיד וגו', והכהן המשיח תחתיו מבניו וגו' חק חקת עולם וגו' (מנחות נא:):

In a frying pan, with oil it shall be made; you shall bring it saturated, well-baked, a meal-offering of broken pieces, you shall bring a pleasing fragrance to Adonoy.

עַל־ ^{a pan for baking in} מַחֲבֹת בַּשֶּׁמֶן תַּעֲשֶׂה ^{to soak} מִרְבֶּכֶת תְּבִיאָנָהּ

תְּפִינִי ^{cookery} מִנְחָת פְּתִים ^{a bit} תִּקְרִיב רִיח־נִיחָח לִיהוָה:

עַל מִסְרִיתָא בְּמִשַׁח תַּתְעַבֵּד רְבִיכָא תִּיתְנֶה תּוּפִינִי
מִנְחָת בְּצוּעִין תִּקְרִיב לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קֹדֶם י'

Rashi

מרבכת. חלוטה ברותחין כל צרכה (ת"כ פרק ד, ה):
תפיני. אפיוה אפיוה הרבה, שאחר חליטתה אופה בתנור, וחוזר ומטגנה במחבת (מנחות נ:):
מנחת פתים. מלמד שטעונה פתיתה:

The kohein who is anointed in his stead from among his sons, he shall [also] do it; an everlasting statute to Adonoy, it shall be entirely burnt.

וְכֹהֵנָא דְמִרְבָּא תַּחֲוֹתוֹהִי מִבְּנוֹהִי יַעֲבֹד יְתֵה קִים עָלֵם
קָדִם יי גְּמִיר תַּתְּסָק

15 וְהִכֵּהֶן הַמָּשִׁיחַ תַּחֲתָיו מִבְּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חֻק־עוֹלָם
לִיהוָה כָּלִיל ^{whole} תִּקְטָר:

Rashi

המשיח תחתיו מבניו. המשיח מבניו תחתיו:

כליל תקטר. אין נקמצת להיות שיריה נאכלין, אלא כולה כליל, וכן כל מנחת כהן של נדבה כליל תהיה:

Every meal-offering of a kohein shall be completely burnt and may not be eaten.

וְכָל מִנְחָתָא דְכֹהֵנָא גְמִיר תְּהִי לָא תִתְאַכֵּל

16 וְכָל־מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכַל: (פ)

Rashi

כליל. כולה שוה לגבוה:

And Adonoy spoke to Moshe, saying:

וַיֹּמַלֵּל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

Speak to Aharon and his sons, saying: this is the law of the sin-offering. In the place where the burnt-offering is slaughtered, the sin-offering shall be slaughtered, before Adonoy; it is holy of holies [most holy].

מִלֵּל עִם אֶהְרֹן וְעִם בְּנוֹהִי לְמִימָר דָּא אִוְרִיתָא
דְּחֻטָּאתָא בְּאַתְרֵי דִּי תַּתְּנִיבְס עֲלֵתָא תַּתְּנִיבְס חֻטָּאתָא
קָדִם יי קָדִשׁ קוֹדֶשִׁין הִיא

18 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחֻטָּאת

בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחֹט הָעֹלָה תִּשְׁחֹט הַחֻטָּאת לִפְנֵי

יְהוָה קָדִשׁ קֹדֶשִׁים הוּא:

The kohein who offers it as a sin-offering, shall eat it. It shall be eaten in a sacred place, in the Courtyard of the Tent of Meeting.

כֹּהֵן אֲשֶׁר יִזְבֹּחַ יֵאָכְלָהּ בְּמִקְוֵם קֹדֶשׁ תֹּאכֶל
בְּדֶרֶת מִשְׁכַּן זִמְנָא

19 הִכֵּהוּ הַמִּחֲטָא אֹתָהּ יֵאָכְלָנָהּ בְּמִקְוֵם קֹדֶשׁ תֹּאכֶל
בְּחֶצֶר אֹהֶל מוֹעֵד:

Rashi

המחטא אותה. העובד עבודותיה, שהיא נעשית חטאת על ידו:

המחטא אותה יאכלנה. הראוי לעבודה, יצא טמא בשעת זריקת דמים שאינו חולק בבשר (ובחים צט.), ואי אפשר לומר שאוסר שאר כהנים באכילתה חוץ מן הזורק דמה, שהרי נאמר למטה כל זכר בכהנים יאכל אותה:

Whatever shall touch its flesh shall become holy and when of its blood is sprinkled on the garment, whatever it is sprinkled upon, you shall wash in a sacred place.

כָּל דִּי יִקְרַב בְּבִשְׂרָהּ יִתְקַדֵּשׁ וְדִי יְדֵי מִדְּמָהּ עַל לְבוּשׁ
דִּי יְדֵי עָלָהּ תִּתְחַוֵּר בְּאֶתֶר קֹדֶשׁ

20 כָּל אֲשֶׁר יִגַּע בְּבִשְׂרָהּ יִקְדָּשׁ וְאֲשֶׁר יִזֶּה מִדְּמָהּ
עַל-הַפָּגַד אֲשֶׁר יִזֶּה עָלֶיהָ תִּכְבֹּס בְּמִקְוֵם קֹדֶשׁ:

Rashi

כל אשר יגע בבשרה. כל דבר אוכל אשר יגע ויבלע ממנה:

יקדש. להיות כמוה, אם פסולה תפסל, ואם היא כשרה תאכל כחומר שבה (שם צו:):

ואשר יזה מדמה על הבגד. ואם הוזה מדמה על הבגד אותו מקום דם (הבגד אשר יזה עליה) תכבס בתוך העזרה (ת"כ פרק ו, ז):

אשר יזה. יהא נזה כמו ולא יטה לארץ מנלם (איוב טו, כט), יהא נטוי:

An earthenware vessel in which it was cooked, must be broken. If it was cooked in a copper vessel, it must be scoured and rinsed with water.

וּמִן דְּחֶסֶף דִּי תִתְבַּשֵּׁל בֵּיהּ יִתְבַּר וְאִם בְּמִנְא דְנִחָשָׁא
תִּתְבַּשֵּׁל וְיִתְמַרְק וְיִשְׁתַּטֵּף בְּמֵי־אֵר

21 וְכָל־יִחְרָשׁ אֲשֶׁר תִּבְשַׁל בּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם־בְּכֵלִי נִחָשָׁת
בְּשִׁלָּה וּמָרְק וְשִׁטָּף בְּמֵי־אֵר:

Rashi

ישבר. לפי שהבליעה שנבלעת בו נעשה נותר והוא הדין לכל הקדשים:

ומרק. לשון תמרוקי הנשים (אסתר ב, יב) אשקורי"ר בלע"ז:

ומרק ושטף. לפלוט את בליעתו, אבל כלי חרס למדך הכתוב כאן שאינו יוצא מידי דפיו לעולם (פסחים ל:):

Every male among the kohanim may eat
it; it is holy of holies [=most holy].

22 כָּל־זָכָר בְּכֹהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הִוא:

כָּל דְּכוּרָא בְּכֹהֲנֵי יָכוֹל יְתֵהּ קֹדֶשׁ קוֹדֶשִׁין הִיא

Rashi

כל זכר בכהנים יאכל אותה. הא למדת שהמחטא אותה האמור למעלה לא להוציא שאר הכהנים, אלא להוציא את שאינו ראוי לחטוי:

Every sin-offering whose blood is to be
brought inside the Tent of Meeting to
bring about atonement inside the
Sanctuary may not be eaten; it must be
burned in fire.

23 וְכָל־חֲטָאת אֲשֶׁר יֹבֵא מִדָּמָהּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר

בְּקֹדֶשׁ לֹא תֹאכַל בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹף: (פ)

וְכָל חֲטָאתָא דִּי יִתְעַל מִדָּמָהּ לְמִשְׁכָּן זְמָנָא לְכַפֵּר
בְּקוֹדֶשׁ לֹא תִתְאַכַּל בְּנוֹרָא תִתְרַקַּד

Rashi

וכל חטאת וגו'. שאם הכניס מדם חטאת החיצונה לפנים פסולה (זבחים פב.):

וכל. לרבות שאר קדשים:

ויקרא 7

This is the law of the guilt-offering; it is
holy of holies [=most holy].

1 וְזֹאת תֹּרַת הָאֲשָׁם קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הִוא:

וְדֹא אֹרִיתָא דְאֲשָׁמָא קֹדֶשׁ קוֹדֶשִׁין הִוא

Rashi

קדש קדשים הוּא. הוּא קרב ואין תמורתו קרבה (תמורה יז: — ת"כ פרשתא ד, ב):

In the place where they will slaughter
the burnt-offering they shall slaughter
the guilt-offering, and they shall
sprinkle its blood all around the altar.

בְּאֶתְרָא דִּי יִכְסֹון יֵת עֲלֵתָא יִכְסֹון יֵת אֲשָׁמָא וְיֵת דְּמָה
יִזְרַק עַל מִדְבַּחָא סְחֹור סְחֹור

2 בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֹטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֹטוּ אֶת־הָאֲשָׁם
to sprinkle
וְאֶת־דָּמָהּ יִזְרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

Rashi

ישחטו. ריבה לנו שחיטות הרבה, לפי שמצינו אשם בצבור נאמר ישחטו, רבים, ותלאו בעולה להביא עולת צבור לצפון:

He shall bring all its fat from it; the [fat]
tail, the fat covering the innards,

וְיֵת כָּל תַּרְבֵּה יִפְרֹשׁ מִנָּה יֵת אֲלֵיתָא וְיֵת תַּרְבָּא דְּחָפִי
יֵת גִּנָּא

3 וְיָאֵת כָּל־חֵלְבֹו יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֵלֶּיָּהּ וְאֶת־הַחֵלֶב
הַמְכֻסָּה אֶת־הַקֶּרֶב:

Rashi

ואת כל חלבו וגו'. עד כאן לא נתפרשו אמורין באשם לכך הוצרך לפרשם כאן, אבל חטאת כבר נתפרשו בה בפרשת ויקרא:
את האליה. לפי שאשם אינו בא אלא איל או כבש, ואיל וכבש נתרבו באליה:

the two kidneys and the fat on them
that are on the flanks. The lobe on the
liver, he shall remove together with the
kidneys.

וְיֵת תַּרְתִּין כְּלִין וְיֵת תַּרְבָּא דִּי עֲלִיהֶון דִּי עַל גִּסְסִיא וְיֵת
חֲצָרָא דְּעַל כְּבֵדָא עַל כְּלִיתָא יַעֲדִנָּה

4 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיִם וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר
kidney
עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכְּבֵד עַל־הַכְּלָיִם
remainder of properly

יְסִירָנָה:

The kohein shall burn them on the altar,
a fire-offering to Adonoy; it is a guilt-
offering.

וַיִּסֶּק יִתְהוֹן כְּהֵנָּא לְמִדְבַּחָא קוֹרְבָנָא קָדָם יְיָ אֲשָׁמָא
הוא

5 וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁה לַיהוָה אֲשָׁם הוּא:

Rashi

אשם הוא. עד שינתק שמו ממנו, לימד על אשם שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו אף על פי שעומד להיות דמיו עולה לקיץ
המזבח, אם שחטו סתם אינו כשר לעולה קודם שנתק לרעה. ואינו בא ללמד על האשם שיהא פסול שלא לשמו, כמו

שדרשו, הוא הכתוב בחטאת, לפי שאשם לא נאמר בו אשם הוא, אלא לאחר הקטרת אמורין, והוא עצמו שלא הוקטרו אמוריו כשר (זבחים ה: וע"ש ברש"י):

All males among the kohanim may eat it. It must be eaten in a sacred place; it is most holy.

6 פֶּלִיזְכֹר בְּכֹהֲנִים יֹאכְלֻוּ בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ יֹאכֵל קֹדֶשׁ

קֹדֶשִׁים הוּא:

כָּל דְּכוּרָא בְּכֹהֲנִיא יִכְלִינָהּ בְּאַתֵּר קֹדֶשׁ יִתְאַכֵּל קֹדֶשׁ
קֹדֶשִׁין הוּא

Rashi

קדש קדשים הוא. בתורת כהנים הוא נדרש (פרשתא ה, י):

As the sin-offering is, so is the guilt-offering; one law applies to them both; the kohein who will bring about atonement with it, it shall belong to him.

7 כַּחֲטָאת כַּאֲשֶׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הִכָּהֶן אֲשֶׁר יִכְפֹּרֵבּוּ

לוֹ יִהְיֶה:

כַּחֲטָאתָא כַּאֲשֶׁמָּא אֲוִרִיתָא חָדָא לְהוֹן כְּהֵנָּא דִּי יִכְפֹּר
בֵּיהּ דִּילֵהּ יְהִי

Rashi

תורה אחת להם. בדבר זה:

הכהן אשר יכפר בו. הראוי לכפרה חולק בו, פרט לטבול יום ומחוסר כפורים ואונן:

The kohein who brings a burnt-offering of an individual, the skin of the burnt-offering that he brought, shall belong to the kohein, it shall belong to him.

8 וְהִכָּהֶן הַמִּקְרִיב אֶת-עֹלֹת אִישׁ עֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר

הַקָּרִיב לִכְהֵן לוֹ יִהְיֶה:

וְכֵהֵנָּא דְּמִקְרִיב יֵת עֹלֹת גִּבְר מִשְׁךְ עֹלָתָא דִּי יִקְרִיב
לְכֵהֵנָּא דִּילֵהּ יְהִי

Rashi

עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה. פרט לטבול יום ומחוסר כפורים ואונן שאינן חולקים בעורות (זבחים קג:):

Every meal-offering that shall be baked
in an oven and every one made in a
deep pot or frying pan, [belong] to the
kohein who offers it; it shall belong to
him.

וְכָל־מִנְחָה דִּי תִתְּאֲפִי בְּתִנּוּרָא וְכָל דְּתִתְּעֵבֵד בְּרִדְתָּא
וְעַל מִסְרִיתָא לְכַהֲנָא דְמִקְרִיב יְתֵה דִילֵה תִהִי

9 וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תִּתְּאֲפֵה ^{to cook} בְּתִנּוּר ^{oven} וְכָל־נֶעֱשֶׂה
בְּמִרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבֵת לִפְתָּן הַמִּקְרִיב אֹתָהּ לֹו תִהְיֶה: ^{frying pan}

Rashi

לכהן המקריב אתה וגו'. יכול לו לבדו, תלמוד לומר לכל בני אהרן תהיה, יכול לכולן, תלמוד לומר לכהן המקריב, הא כיצד
לבית אב של אותו יום שמקריבין אותה (ת"כ פרק י', ג):

Every meal-offering mixed with oil or
dry, shall belong to all the sons of
Aharon, each equally.

וְכָל מִנְחָתָא דְפִילָא בְּמִשְׁחָ וְדִלָּא פִילָא לְכָל בְּנֵי
אַהֲרֹן תִּהִי גְבֵר כְּאַחֲוָהִי

10 וְכָל־מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן וְחֹרֶבֶה לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן ^{to overflow}

תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו: (פ)

Rashi

בלולה בשמן. זו מנחת נדבה:
וחרבה. זו מנחת חוטא, ומנחת קנאות, שאין בהן שמן:

שלישי

This is the law of the peace-offering that
one will bring to Adonoy.

וְדָא אֲוִרִיתָא דְנִכְסֵת קוּדְשִׁיא דִּי יִקְרִיב קֳדָם יי

11 וְזֹאת תֹּרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לַיהוָה:

If he brings it as thanksgiving offering
he shall bring along with his
thanksgiving offering matzoh
[unleavened] loaves mixed with oil,
matzoh [unleavened] wafers anointed
with oil and loaves of saturated fine
flour mixed with oil.

אם על תודתא יקריבנו ויקרב על נכסת תודתא גריצן
פטירן דפילן במשח ואספוגין פטירין דמשחין במשח
וסולתא רביכא גריצן דפילן במשח

12 אם על-תודה יקריבנו והקריב | על-זבח התודה חלות

מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים
wafer to overflow
בשמן וסלת מרפכת חלת בלולת בשמן:
to soak fine flour

Rashi

אם על תודה יקריבנו. אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו, כגון יורדי הים, והולכי מדברות, וחבושי בית האסורים, וחולה שנתרפא, שהם צריכין להודות שכתוב בהן 'ודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם. ויזבחו זבחי תודה (תהלים קז, כא-כב), אם על אחת מאלה נדר שלמים הללו, שלמי תודה הן, וטעונות לחם האמור בענין, ואינן נאכלין אלא ליום ולילה, כמו שמפורש כאן:

והקריב על זבח התודה. ד' מיני לחם, חלות, ורקיקין, ורבוכה, ג' מיני מצה, וכתוב על חלת לחם חמץ וגו', וכל מין ומין "חלות, כך מפורש במנחות (דף עז.), ושעורן ה' סאין ירושלמיות שהן ו' מדבריות כ' עשרון: מרבכת. לחם חלוט ברותחין כל צרכו:

With loaves of leavened bread he shall
bring his offering, along with his peace-
offering of thanksgiving.

על גריצן דלחם חמיע יקרב קורבניה על נכסת תודת
קודשוהי

13 על-חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על-זבח תודת
ferment

שְׁלָמִיו:

Rashi

יקריב קרבנו על זבח. מגיד שאין הלחם קדוש קדושת הגוף (שם עח:) ליפסל ביוצא וטבול יום, ומלצאת לחולין בפדיון עד שישחט הזבח:

From it, he shall bring one from each offering as separated portion to Adonoy. To that kohein who sprinkles the blood of the peace-offering, it shall belong to him.

וְיִקְרַב מִנֶּה חֵד מִכָּל קוֹרְבָּן אֶפְרָשִׁיתָא קָדָם יי לְכַהֲנָא
דִּיזְרַק יֵת דָּם נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא דִּילֵה יְהִי

14 וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל־קֶרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן
הַזֶּה ^{to sprinkle} אֶת־דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה:

Rashi

אחד מכל קרבן. לחם אחד מכל מין ומין יטול לתרומה לכהן העובד עבודתו והשאר נאכל לבעלים (מנחות עז:), ובשרה לבעלים חוץ מחזה ושוק שבה, כמו שמפורש למטה תנופת חזה ושוק בשלמים (פסוק לד), והתודה קרייה שלמים (ובחים ד:):

The flesh of his thanksgiving peace-offering on the day of its sacrifice it may be eaten. He shall not leave over any of it until morning.

וּבֶשֶׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמֵיו בְּיוֹם קֶרְבָּנוֹ יֵאָכַל לֹא־יִנָּח
מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר:

15 וּבֶשֶׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמֵיו בְּיוֹם קֶרְבָּנוֹ יֵאָכַל לֹא־יִנָּח
מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר:

Rashi

ובשר זבח תודת שלמיו. יש כאן רבויין הרבה, לרבות חטאת ואשם, ואיל נזיר, וחגיגת י"ד, שיהיו נאכלין ליום ולילה (ובחים לו. — ת"כ פרק יב, א):
ביום קרבנו יאכל. וכזמן בשרה זמן לחמה:
לא ינח ממנו עד בוקר. אבל אוכל הוא כל הלילה, אם כן למה אמרו עד חצות, כדי להרחיק אדם מן העבירה (ברכות ב.):

If either a vow or a voluntary offering, are the sacrifices of his offerings, it shall be eaten on the day of his offering. And on the next day, the remnant of it may [also] be eaten.

וְאִם נִדְרָא אוֹ נִדְבָתָא נִכְסֵת קֶרְבָּנָה בְּיוֹמָא דִּי יִקְרַב
יֵת נִכְסֵתִיהָ יֵתָאכֵל וּבְיוֹמָא דְּבִתְרוּהִי וּדְאִשְׁתָּאֵר מִנָּה
יֵתָאכֵל

16 וְאִם־נִדְרָא | אוֹ נִדְבָתָא זֶבַח קֶרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ
אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכַל ^{the next day} וּמִמָּחָרֶת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכַל:

Rashi

ואם נדר או נדבה. שלא הביאה על הודאה של נס, אינה טעונה לחם ונאכלת לב' ימים, כמו שמפורש בענין:
וממחרת והנותר ממנו. בראשון, יאכל. (ס"א והנותר ממנו יאכל) וי"ו זו יתירה היא, ויש כמוה הרבה במקרא, כגון ואלה בני
צבאון ואיה וענה (בראשית לו, כד) תת וקדש וצבא מרמס (דניאל ח, יג):

Whatever flesh is left over from the
offering shall be burned in fire, on the
third day.

17 והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף:

וידאשתאר מבשר נכסתא ביומא תליתאה בנורא
יתוקד

If it will be eaten, of the flesh of the
peace-offering on the third day, it will
not be favorably accepted. [As to]
whoever brings it, it will not be credited
to him; it is an abomination and anyone
who eats of it shall bear [the burden of]
its iniquity.

18 ואם האכל האכל מבשר-זבח שלמיו ביום השלישי

לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו ^{defiled} פגול יהיה

והנפש האכלת ממנו עונה תשא:

ואם אתאכלא יתאכל מבשר נכסת קודשוהי ביומא
תליתאה לא יהי לרעוא דמקרב יתה לא יתחשב לה
מרחק יהי ואנש דתכול מנה חובה יקבל

Rashi

ואם האכל יאכל וגו'. במחשב בשחיטה לאכלו בשלישי הכתוב מדבר יכול אם אכל ממנו בשלישי יפסל למפרע, תלמוד לומר
המקריב אותו לא יחשב, בשעת הקרבה הוא נפסל, ואינו נפסל בשלישי (ת"כ פרשתא ח, א). וכן פירשו בשעת הקרבתו לא
תעלה זאת במחשבה, ואם חשב פיגול יהיה:
והנפש האכלת ממנו. אפילו בתוך הזמן, עונה תשא:

The flesh [of offerings] that will touch
any unclean [thing] may not be eaten; it
shall be burned in fire. [As to] the
[pure] flesh, every [ritually] pure
person may eat [the] meat.

ובסר קודשא די יקרב בכל מסאב לא יתאכל בנורא
יתוקד ובסר קודשא כל די דכי לקודשא ייכול בסר
קודשא

19 והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף
והבשר כל טהור יאכל בשר:

Rashi

והבשר. של קדש שלמים אשר יגע בכל טמא לא יאכל:

והבשר. לרבות אבר שיצא מקצתו, שהפנימי מותר:

כל טהור יאכל בשר. מה תלמוד לומר לפי שנאמר ודם זבחיו ישרף והבשר תאכל (דברים יב, כז), יכול לא יאכלו שלמים
אלא הבעלים, לכך נאמר כל טהור יאכל בשר:

(והבשר כל טהור יאכל בשר. כלומר כל מה שאסרתי לך בחטאת ואשם שאם יצאו חוץ לקלעים אסורה, כמו שכתוב בחצר
אהל מועד יאכלוהו, בבשר זה אני אומר לך כל טהור יאכל בשר, אפילו בכל העיר):

The person who eats of the flesh of the
peace-offering belonging to Adonoy
while his uncleanness is yet on him, that
persons soul shall be cut off from its
people.

ואנש די תכול בסרא מנכסת קודשיא די קדם יי
וסובתה עלוהי וישתיצי אנשא ההוא מעמיה

20 והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליהוה
וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה:

impure

Rashi

וטמאתו עליו. בטומאת הגוף הכתוב מדבר (זבחים מג:), אבל טהור שאכל את הטמא, אינו ענוש כרת, אלא אזהרה, והבשר
אשר יגע בכל טמא וגו'. ואזהרת טמא שאכל את הטהור אינה מפורשת בתורה, אלא חכמים למדוה בגזירה שוה (ת"כ יד, ג.
— מכות יד:). ג' כריתות אמורות באוכלי קדשים בטומאת הגוף, ודרשוה רבותינו בשבועות (ז.), אחת לכלל, ואחת לפרט,
ואחת ללמד על קרבן עולה ויורד שלא נאמר אלא על טומאת מקדש וקדשיו:

A person who touches anything unclean, be it the impurities of man or an unclean animal, or any unclean creeping creature and then eats some flesh of the peace-offering belonging to Adonoy, that persons soul shall be cut off from its people.

וְאִנֹּשׁ אֲרִי תִקְרַב בְּכָל מִסָּאָב בְּסוֹאֶבֶת אֲנָשָׁא אוֹ
בְּבַעֲרָא מִסָּאָבָא אוֹ בְּכָל שְׂקָצָא מִסָּאָב וְיִיכּוֹל מִבְּסַר
נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא דִּי קָדָם יְיָ וְיִשְׁתִּיּוֹ אֲנָשָׁא הֵהוּא
מִעֲמִיָּה

And Adonoy spoke to Moshe, saying:

וּמִלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

Speak to Bnei Yisroel, saying: any fat of oxen, sheep or goats you must not eat.

מִלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימָר כָּל תֶּרֶב תּוֹר וְאֹמֵר וְעֹזָא
לֹא תִכְלוּן

The fat of an improperly slaughtered animal and the fat of a fatally wounded animal may be used for any purpose, but you are surely not permitted to eat it.

וּתֶרֶב נְבִילָא וּתֶרֶב תְּבִירָא יִתְעַבֵּד לְכָל עֲבָדָתָא וּמִיכָל
לֹא תִכְלוּנָהּ

21 וְנִפֶּשׁ כִּי־תִגַּע בְּכָל־טֵמָא בְּטִמְאַת אָדָם אוֹ | בְּבִהְמָה

טֵמְאָה אוֹ בְּכָל־ שֶׁקֶץ ^{filth} טֵמָא וְאָכַל מִבְּשָׂר־זֶבַח

הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהָ:

(פ)

22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

young
sheep

23 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב

וְעֹז לֹא תֹאכְלוּ:

non-kosher
meat

24 וְחֵלֶב נְבִילָה וְחֵלֶב טְרֵפָה יַעֲשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה

וְאָכַל לֹא תֹאכְלֶהוּ:

Rashi

יעשה לכל מלאכה. בא ולימד על החלב שאינו מטמא טומאת נבלות (פסחים כג. — ת"כ פרשתא י', ח):

ואכל לא תאכלהו. אמרה תורה יבוא איסור נבילה וטרפה ויחול על איסור חלב, שאם אכלו יתחייב אף על לאו של נבילה,

ולא תאמר אין איסור חל על איסור (חולין לו.):

For, anyone who eats fat of an animal from which is offered a fire-offering to Adonoy, the soul who ate it shall be cut off from its people.

אֲרִי כָּל דִּיכּוֹל תְּרֵבָא מִן בְּעִירָא דִּי יִקְרְבוֹן מִנָּה
קוֹרְבָּנָא קָדָם יְיָ וְיִשְׁתַּיְצִי אֲנָשָׂא דִּי תִיכּוֹל מִעֲמִיָּה

You shall not eat any blood, in all your dwelling places, be it of fowl or of beast.

וְכָל דְּמָא לָא תִיכּוֹל בְּכָל מוֹתְבִינִיכוֹן דְּעוֹפָא וְדְבִעִירָא

25 כִּי כָּל־אֲכָל חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיב מִמֶּנָּה אִשָּׁה

לִיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֲכָלָת מֵעַמִּיהָ:

26 וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם לְעוֹף וּלְבֵהֶמָּה:

Rashi

לעוף ולבהמה. פרט לדם דגים וחגבים:

בכל מושבותיכם. לפי שהיא חובת הגוף ואינה חובת קרקע נוהגת בכל מושבות, ובמסכת קדושין בפ"א (לז): מפרש למה הוצרך לומר:

Any person who eats any blood, that soul shall be cut off from its people.

כָּל אֲנָשָׂא דִּי תִיכּוֹל כָּל דְּמָא וְיִשְׁתַּיְצִי אֲנָשָׂא הַהוּא
מִעֲמִיָּה

27 כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא

מֵעַמִּיהָ: (פ)

And Adonoy spoke to Moshe, saying:

וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לֵּמִימָר

28 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

Speak to Bnei Yisroel, saying: Whoever shall bring the sacrifice of his peace-offering to Adonoy, he shall bring his offering to Adonoy from his peace-offering.

מִלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵמִימָר דְּמִקְרַב יֵת נִכְסָת
קוֹדֶשׁוֹהִי קָדָם יְיָ יֵתִי יֵת קֶרְבָּנָהּ לְקָדָם יְיָ מִנִּכְסָת
קוֹדֶשׁוֹהִי

29 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמִּקְרִיב אֶת־זִבְחַ שְׁלָמָיו

לִיהוָה יָבִיֵא אֶת־קֶרְבָּנוֹ לִיהוָה מִזִּבְחַ שְׁלָמָיו:

His hands shall bring the fire-offerings
of Adonoy; he shall bring the fat on the
breast and the breast [itself] to wave
them as a wave-offering before Adonoy.

יָדָיו תְּבִיאִינָה אֶת אֲשֵׁי יְהוָה אֶת־הַחֶלֶב עַל־הַחֹזֶה
יְבִיאֵנוּ אֶת הַחֹזֶה לְהִנִּיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
יְדוּהִי תִיתֹנוּ יֵת קֶרְבְּנָא דִּי יֵת תְּרַבָּא עַל חֲדָא יִיתְנָה
יֵת חֲדָא לְאַרְמָא יֵתָה אַרְוּמָא קָדָם יִי

30 יָדָיו תְּבִיאִינָה אֶת אֲשֵׁי יְהוָה אֶת־הַחֶלֶב עַל־הַחֹזֶה

יְבִיאֵנוּ אֶת הַחֹזֶה לְהִנִּיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
to quiver

Rashi

ידיו תביאנה וגו'. שתהא יד הבעלים מלמעלה והחלב והחזות נתונים בה, ויד כהן מלמטה ומניפן (מנחות סא):

את אשי ה'. ומה הן האשים, את החלב על החזה:

יביאנו. כשמביאו מבית המטבחים נותן החלב על החזה, וכשנותנו ליד הכהן המניף נמצא החזה למעלה והחלב למטה, וזהו
האמור במקום אחר שוק התרומה וְחֹזֶה הַתְּנוּפָה עַל אֲשֵׁי הַחֶלֶב יְבִיאֵנוּ לְהִנִּיף וגו' (ויקרא י, טו), ולאחר התנופה נותנו לכהן
המקטיר, ונמצא החזה למטה, וזהו שנאמר וַיִּשְׂמוּ אֶת הַחֶלֶב עַל הַחֹזֶה וַיִּקְטֹר הַחֶלֶב הַמְּזֻבָּח (שם ט, כ), למדנו שג'
כהנים זקוקין לה, כך מפורש במנחות (דף סב:):

את החלב על החזה יביאנו. ואת החזה למה מביא, להניף אותו הוא מביאו, ולא שיהא הוא מן האשים, לפי שנאמר את אשי
ה' את החלב על החזה, יכול שיהא אף החזה לאשים, לכך נאמר את החזה להניף וגו':

The kohein shall burn the fat on the
altar and the breast shall belong to
Aharon and to his sons.

וַיִּסַּק פֶּהֱנָא יֵת תְּרַבָּא לְמַדְבְּחָא וַיְהִי חֲדָא לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו

31 וַיִּקְטֹר הַכֹּהֵן אֶת־הַחֶלֶב הַמְּזֻבָּח וְהָיָה הַחֹזֶה לְאַהֲרֹן

וּלְבָנָיו:

Rashi

והקטיר הכהן את החלב. ואחר כך והיה החזה לאהרן למדנו שאין הבשר נאכל בעוד שהאימורים למטה מן המזבח (ת"כ

פרק טז, ד):

The right thigh you shall give as a
separated portion to the kohein, from
your peace-offerings.

וַיֵּת שׁוֹקֵא דִּימִינָא תְּתֵנוּ אֶפְרָשׁוּתָא לְכֹהֵנָא מִנִּכְסֵת
קוּדְשִׁיכוֹן

32 וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ תְּרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי
the leg

שְׁלָמֵיכֶם:

Rashi

שוק. מן הפרק של ארכובה הנמכרת עם הראש עד הפרק האמצעי שהוא סובך של ירך (חולין קלד):

Whoever offers the blood of the peace-offering and the fat who is of the sons of Aharon, the right thigh shall belong to him as a portion.

דְּמֶקֶרֶב יֵת דָּם נִכְסֵת קוֹדֶשֶׁיֶא וְיֵת תְּרֵבָא מִבְּנֵי אֶהֱרֹן
דִּילֵה תְּהֵי שׁוֹקָא דִּימִינָא לְחֵלֶק

Rashi

המקריב את דם וגו'. מי שהוא ראוי לזריקתו ולהקטיר חלביו, יצא טמא בשעת זריקת דמים או בשעת הקטר חלבים שאינו חולק בבשר:

Because the breast wave-offering and the thigh [that is] the uplifted portion I have taken from Bnei Yisroel. from their peace-offerings and I have given them to Aharon the kohein and to his sons, as an everlasting statute, from Bnei Yisroel.

אַרִּי יֵת חֲדָיָא דְאַרְמוּתָא וְיֵת שׁוֹקָא דְאַפְרָשׁוּתָא
נִסְבִּית מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְכָּסֵת קוֹדֶשֶׁיהוֹן וְיֵהֱבִית יִתְהוֹן
לְאֶהֱרֹן כֹּהֵנָא וְלִבְנוֹהֵי לְקִים עָלֵם מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Rashi

התנופה התרומה. מוליך ומביא מעלה ומוריד (סוכה לז):

This is [for] the anointing of Aharon and [for] the anointing of his sons from the fire-offering of Adonoy, on the day He brought them to serve before Adonoy,

דָּא רַבּוּת אֶהֱרֹן וְרַבּוּת בְּנוֹהֵי מִקּוֹרְבָנָא דִּי בִּיּוֹמָא
דְּקָרֵב יִתְהוֹן לְשִׁמְשָׁא קָדָם יי

33 הַמִּקְרִיב אֶת־דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אֶהֱרֹן לֹ

תְּהִיָּה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה:

34 כִּי־אֶת־חֲזֹה הַתְּנוּפָה וְאֶת | שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי

מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיהֶם וְאֶתְּן אֹתָם לְאֶהֱרֹן

הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶקֶעֱוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

35 וְאֵת מִשְׁחַת אֶהֱרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאֲשֵׁי יְהוָה בְּיוֹם

הַקָּרִיב אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה:

that Adonoy commanded to give to them, on the day He anointed them, from Bnei Yisroel, an everlasting statute for all their descendants.

די פקיד יי למתן להון ביומא דרבי יתהון מן בני ישראל קים עלם לדריהון

This is the law for the burnt-offering, the meal-offering, the sin-offering and the guilt-offering; for the installation-sacrifices and for the peace-offering,

דא אורייתא לעלתא למנחתא ולחטאתא ולאשמא ולקורבניא ולנכסת קודשיא

that Adonoy commanded Moshe on Mount Sinai, on the day that he commanded Bnei Yisroel to bring their offerings to Adonoy in the desert of Sinai.

די פקיד יי ית משה בטורא דסיני ביומא דפקדה ית בני ישראל לקרבא ית קרבניהון קדם יי במדברא דסיני

36 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בַּיּוֹם מָשַׁחוּ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם:

37 זֹאת הַתּוֹרָה לְעֹלָה לְמִנְחָה וְלִחְטָאת וְלָאֵשֶׁם

וּלְמִלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים:

Rashi

ולמלוואים. ליום חינוך הכהונה:

38 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בַּיּוֹם צִוָּתוֹ

אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־קִרְבָּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבָּר

סִינַי: (פ)

רביעי

ויקרא 8

And Adonoy spoke to Moshe, to say:

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלֵּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

Take Aharon, along with his sons, the garments, the anointing oil, the bull for the sin-offering, the two rams and a basket of matzos.

2 קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וְאֶת הַבְּגָדִים וְאֶת שֶׁמֶן

הַמִּשְׁחָה וְאֶת | פֶּרֶךְ הַחֹטָאת וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֶת

סֵל ^{basket} הַמַּצּוֹת:

קָרֵב יֵת אַהֲרֹן וְיֵת בָּנוֹהֵי עִמּוֹה וְיֵת לְבוּשָׁא וְיֵת מִשְׁחָא
דְּרַבּוּתָא וְיֵת תּוֹרָא דְחֹטָאתָא וְיֵת תְּרִין דְּכָרִין וְיֵת סֵלָא
דְּפִטְרִיא

Rashi

קח את אהרן. פרשה זו נאמרה שבעת ימים קודם הקמת המשכן, שאין מוקדם ומאוחר בתורה:

קח את אהרן. קחנו בדברים ומשכנו:

ואת פר החטאת וגו'. אלו האמורים בענין צוואת המלוואים בואתה תצוה (שמות כט) ועכשיו ראשון למלוואים חזר וזרזו

בשעת מעשה:

Assemble the entire congrega-tion at the entrance of the Tent of Meeting.

3 וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הַקֹּהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

וְיֵת כָּל כְּנֻשָׁתָא כְּנֻשׁ לְתִרְעָה מִשְׁכַּן זְמָנָא

Rashi

הקהל אל פתח אהל מועד. זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה:

Moshe did that which Adonoy commanded him and the congregation was assembled at the entrance of the Tent of Meeting.

וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דִּי פִקִּיד יְיָ יְתָה וְאִתְכַּנְּשֵׁת כְּנִשְׁתָּא
לְתַרְע מִשְׁכַּן זְמָנָא

Moshe said to the congregation, This is the edict that Adonoy commanded to do.

וַאֲמַר מֹשֶׁה לְכַנְשְׁתָּא דִּין פִּתְגָמָא דִּי פִקִּיד יְיָ לְמַעַבְד

4 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקְהַל הָעֵדָה
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
לַעֲשׂוֹת:

Rashi

זה הדבר. דברים שתראו שאני עושה לפניכם צוני הקב"ה לעשות, ואל תאמרו לכבודי ולכבוד אחי אני עושה. כל הענין הזה בפרשת המלואים פירשתי בואתה תצוה (שם):

Moshe brought Aharon and his sons near and bathed them in water.

וַקְרִיב מֹשֶׁה יֵת אַהֲרֹן וְיֵת בְּנוֹהֵי וְאֶסְחִי יְתֵהוּן בְּמֵיָא

He placed the tunic on him, girded him with the sash, dressed him in the robe, placed the ephod on him girded him with the ephod-sash and tightened it for him.

וַיַּהַב עֲלוֹהֵי יֵת כְּתוּנָא וְזָרוּ יְתָה בְּהַמִּינָא וְאֵלְבֹשׁ יְתָה
יֵת מַעֲיֵלָא וַיַּהַב עֲלוֹהֵי יֵת אֶפֻּדָא וְזָרוּ יְתָה בְּהַמִּין
אֶפֻּדָא וְאִתְקַן לֵיה בֵּה

6 וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחֹץ אֹתָם בַּמַּיִם:

7 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכְּתָנֶת ^{tunic} וַיַּחְגֹּר ^{to gird on} אֹתוֹ ^{sash} בְּאַבְנֵיט

וַיִּלְבָּשׁ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֶפֻּד וַיַּחְגֹּר
אֹתוֹ בְּחֹשֶׁב הָאֶפֻּד ^{to gird on} וַיִּאָּפֵד לוֹ בֹּו:

He put the breastplate on him and he placed in the breastplate the urim and the tumim.

וְשׂוּי עֲלוֹהֵי יְתָ חוֹשֶׁנָּא וְיֵהֱב בְּחוֹשֶׁנָּא יְתָ אֹרִיָּא וְיֵת
תְּמִיָּא

8 וַיִּשֶׂם עָלָיו אֶת־ הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־הַחֹשֶׁן אֶת־
הָאֹרִיִּם וְאֶת־הַתְּמִיִּם:

Urim

Rashi

את האורים. כתב של שם המפורש:

He placed the turban on his head and he placed, on the front of the turban, the golden plate, the crown of holiness, just as Adonoy commanded Moshe.

וְשׂוּי יְתָ מִצְנַפֶּתָא עַל רִישִׁיהּ וְשׂוּי עַל מִצְנַפֶּתָא לְקַבֵּיל
אִפּוּהֵי יְתָ צִיצָא דְדִהֲבָא כְּלִילָא דְקוּדְשָׁא כְּמָא דִּי
פְקִיד יִי יְתָ מֹשֶׁה

9 וַיִּשֶׂם אֶת־ הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשֶׂם עַל־הַמִּצְנֶפֶת
אֶל־מֹול פָּנָיו אֶת צִיצֵן הַזֹּהֶב נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

properly

Rashi

וישם על המצנפת. פתילי תכלת הקבועים בציץ נתן על המצנפת נמצא הציץ תלוי במצנפת:

Moshe took the anointing-oil and anointed the Tabernacle and everything inside it and sanctified them.

וַנְסִיב מֹשֶׁה יְתָ מִשְׁחָא דְרַבּוּתָא וְרַבִּי יְתָ מִשְׁכָּנָא וְיֵת
כָּל דִּי בֵּה וְקֻדֵּשׁ יְתָהוֹן

10 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּמָּשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם:

He sprinkled some of it on the altar seven times; he anointed the altar and all its utensils, the washing basin and its base, to sanctify them.

וְאִדִּי מִנָּה עַל מִדְבַּחָא שְׁבַע זְמַנִּין וְרַבִּי יְתָ מִדְבַּחָא
וְיֵת כָּל מְנוּהֵי וְיֵת כִּיּוֹרָא וְיֵת בְּסִיסָה לְקֻדְשׁוּתָהוֹן

11 מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמָּשַׁח
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־ הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ
לְקֻדְשָׁם:

to spirt

basin

Rashi

ויז ממנו על המזבח. לא ידעתי היכן נצטוו בהזאות הללו:

He poured some of the anointing-oil on
Aharon's head and anointed him, to
sanctify him.

וַאֲרִיק מִמֶּשְׁחָא דְרְבוּתָא עַל רִישָׁא דְאַהֲרֹן וְרַבִּי יְתֵה
לְקִדְשׁוּתָהּ

12 וַיִּצֹק מִשְׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמָּשַׁח ^{properly}

אֹתוֹ לְקִדְשׁוֹ:

Rashi

ויצק. וימשח. בתחלה יוצק על ראשו, ואח"כ נותן בין ריסי עיניו, ומושך באצבעו מזה לזה (כריתות ה:):

Moshe brought near the sons of Aharon
and dressed them in tunics, girded
them with sashes, and tied high turbans
for them [to wear], just as Adonoy
commanded Moshe.

וַקְרִיב מֹשֶׁה יֵת בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֵלֶיבְשָׁנוּן כְּתוּנִין וְזָרָז יְתֵהוּן
הַמִּינִין וְאֶתְקַן לָהֶון כּוֹבְעִין כְּמָא דִּי פְקִיד יֵי יֵת מֹשֶׁה

13 וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּלְבָּשֶׂם כְּתוּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם

אֲבִנֹט וַיַּחְבֹּשׁ ^{to wrap firmly} לָהֶם ^{hat} מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

אֶת־מֹשֶׁה:

Rashi

ויחבש. לשון קשירה:

חמישי

He brought near the sin-offering
bullock and Aharon and his sons laid
their hands on the head of the sin-
offering bullock.

וַקְרַב יֵת תּוֹרָא דְחֻטְאָתָא וּסְמָךְ אַהֲרֹן וּבְנוֹהֵי יֵת יְדִיהוֹן
עַל רִישׁ תּוֹרָא דְחֻטְאָתָא

14 וַיָּגֵשׁ אֶת פֶּרֶ הַחֻטָּאת וַיִּסְמְךָ ^{to prop} אַהֲרֹן וּבְנָיו

אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פֶּרֶ הַחֻטָּאת:

He slaughtered it; and Moshe took the blood and put it atop the corners of the altar all around with his finger and he purified the altar. He poured the blood into the base of the altar and sanctified it, to atone upon it.

ונָסִיב וּנְסִיב מִשֶּׁה יֵת דָּמָא וִיהֵב עַל קַרְנֵת מִדְּבָחָא
סְחֹר סְחֹר בְּאַצְבָּעָה וְדָכִי יֵת מִדְּבָחָא וְיֵת דָּמָא אָרִיק
לִיסוּדָא דְּמִדְּבָחָא וְקִדְשָׁהּ לְכַפֵּרָא עֲלוּהִי

He took all the fat on the innards, the lobe of the liver, the two kidneys and their fats and Moshe burned [them] on the altar.

ונָסִיב יֵת כָּל תְּרֵבָא דִּי עַל גּוֹא וְיֵת חֲצֵר כְּבָדָא וְיֵת
תְּרֵמִין כְּלִין וְיֵת תְּרֵבָהּ וְאִסַּק מִשֶּׁה לְמִדְּבָחָא

The bullock, its skin, its flesh and its waste [that are in its intestines], he burned in fire, beyond the encampment, just as Adonoy commanded Moshe.

וְיֵת תּוֹרָא וְיֵת מִשְׁכָּה וְיֵת בְּסֵרָה וְיֵת אֲכֹלָה אוֹקִיד
בְּנוֹרָא מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא כְּמָא דִּי פְקִיד יי יֵת מִשֶּׁה

15 וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מִשֶּׁה אֶת־הַדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ

סָבִיב בְּאַצְבָּעוֹ וַיַּחֲטֵא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם

יִצֵּל אֶל־ יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְדֹּשֵׁהוּ לְכַפֵּר ^{foundation} ^{properly}

עָלָיו:

Rashi
ויחטא את המזבח. חטאו וטהרו מזרות ליכנס לקדושה:
ויקדשהו. בעבודה זו:
לכפר עליו. מעתה כל הכפרות:

16 וַיִּקַּח אֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת ^{remainder of} יִתְרֵת

הַכֶּבֶד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיִת ^{kidney} וְאֶת־חֲלִבֵּהֶן וַיִּקְטֹר מִשֶּׁה

הַמִּזְבֵּחַה:

Rashi
ואת יתרת הכבד. לבד הכבד, שהיה נוטל מעט מן הכבד עמה:

17 וְאֶת־הָפֶר וְאֶת־עֹרֹ וְאֶת־בָּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרָף בָּאֵשׁ

מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

He brought the burnt-offering ram and Aharon and his sons laid their hands on the rams head.

וְקָרִיב יָת דְּכָרָא דְעֻלְתָּא וְסִמְכוּ אֶהָרֹן וּבְנוֹהֵי יָת יְדִיהוֹן
עַל רִישׁ דְּכָרָא

He slaughtered it; and Moshe sprinkled the blood all around the altar.

וּנְכַס וּזְרַק מִשֶּׁה יָת דְּמָא עַל מִדְבַּחָא סָחוּר סָחוּר

He severed the rams limbs; and Moshe burned the head and the severed limbs and the fat.

וְיָת דְּכָרָא פִלְג לְאַבְרוּהֵי וְאַסַּק מִשֶּׁה יָת רִישָׁא וְיָת
אַבְרֵיא וְיָת תַּרְבָּא

He washed the innards and feet in water; and Moshe burned the entire ram on the altar. It is a burnt-offering; for a pleasing fragrance, a fire-offering to Adonoy, just as Adonoy commanded Moshe.

וְיָת גּוֹא וְיָת כְּרַעֲיָא חֲלִיל בְּמֵיא וְאַסַּק מִשֶּׁה יָת כָּל
דְּכָרָא לְמִדְבַּחָא עֻלְתָּא הוּא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעוּא
קוֹרְבָּנָא הוּא קָדָם יִי כְּמָא דִּי פִקִּיד יִי יָת מִשֶּׁה

18 וַיִּקְרֹב אֶת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ אֹהֶרֶן וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁ הָאֵיל:

19 וַיִּשְׁחֹט וַיִּזְרַק ^{to sprinkle} מִשֶּׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

20 וְאֶת־הָאֵיל ^{to} נָתַח ^{a fragment} לְנִתְחָיו וַיִּקְטֹּר מִשֶּׁה

אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנִּתְחִים וְאֶת־ ^{suet} הַפֶּדֶר :

21 וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעִים ^{the leg of men or locusts} רָחַץ בַּמַּיִם וַיִּקְטֹּר מִשֶּׁה

אֶת־כָּל־הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַ עֹלָה הוּא לְרִיח־נִיחֹחַ אֲשֶׁה
הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

שישי

He brought the second ram, the ram for the installation-offering; and Aharon and his sons laid their hands on the rams head.

וְקָרִיב יֵת דְּכָרָא תַנְיָנָא דְכַר קוֹרְבָנִיא וּסְמְכוּ אֵהָרֹן
וּבְנוֹהֵי יֵת יְדִיהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא

Rashi איל המלאים. איל השלמים שמלואים לשון שלמים שממלאים ומשלימים את הכהנים בכהונתם:

He slaughtered it; and Moshe took some of its blood and he put it on Aharons right earlobe, on the thumb of his right hand and the big toe of his right foot.

וּנְכַס וּנְסִיב מִשֶּׁה מִן דְּמָא וִיהֵב עַל רוּם אוֹדְנָא
דְּאֵהָרֹן דִּימִינָא וְעַל אֲלִיוֹן יְדָה דִּימִינָא וְעַל אֲלִיוֹן
רַגְלָה דִּימִינָא

He brought the sons of Aharon; and Moshe put some blood on their right earlobes and on the thumbs of their right hands and on the big toes of their right feet. Moshe sprinkled the blood all around the altar.

וְקָרִיב יֵת בְּנֵי אֵהָרֹן וִיהֵב מִשֶּׁה מִן דְּמָא עַל רוּם
אוֹדְנֵהוֹן דִּימִינָא וְעַל אֲלִיוֹן יְדִיהוֹן דִּימִינָא וְעַל אֲלִיוֹן
רַגְלֵיהוֹן דִּימִינָא וְזָרַק מִשֶּׁה יֵת דְּמָא עַל מִדְבַּחָא
סְחֹר סְחֹר

22 וַיִּקְרַב אֶת־הָאֵיל הַשֵּׁנִי אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ ^{to prop} אֵהָרֹן

וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל:

23 וַיִּשְׁחָט | וַיָּקַח מִשֶּׁה מִדָּמּוֹ וַיִּתֵּן עַל־ ^{earlobe} תְּנוּדָה

אֶזְרוֹ־אֵהָרֹן הַיְּמָנִית וְעַל־ ^{the thumb of the hand or...} בָּהֶן יָדוֹ הַיְּמָנִית וְעַל־בָּהֶן

רַגְלֹו הַיְּמָנִית:

24 וַיִּקְרַב אֶת־בְּנֵי אֵהָרֹן וַיִּתֵּן מִשֶּׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּדָה

אֶזְנֵם הַיְּמָנִית וְעַל־בָּהֶן יָדֵם הַיְּמָנִית וְעַל־בָּהֶן רַגְלָם

הַיְּמָנִית וַיִּזְרַק ^{to sprinkle} מִשֶּׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

He took the fat and the fat tail, all the fat on the innards, the lobe of the liver, the two kidneys and their fats and the right thigh.

ונָסִיב יֵת תְּרֵבָא וְיֵת אֲלִיתָא וְיֵת כָּל תְּרֵבָא דִּי עַל גּוּא
וְיֵת חֲצֵר כְּבֵדָא וְיֵת תְּרֵתִין כְּלִין וְיֵת תְּרֵבָהּ וְיֵת שׁוֹקָא
דִּימִינָא

From the basket of matzos which [was] before Adonoy he took one matzoh loaf, one oil-bread and one wafer and he placed them on the fats and on the right thigh.

וּמִסְלָא דְפִטִּירְיָא דִּי קָדָם יֵי נָסִיב גְּרֻצָּתָא פִּטִּירָא חֲדָא
וּגְרִיצָּתָא דְלֶחֶם מִשֶּׁח חֲדָא וְאַסְפּוּג חֲדָא וְשׁוּי עַל
תְּרֵבָיָא וְעַל שׁוֹקָא דִּימִינָא

He put them all on Aharons palms and on the palms of his sons and he waved them as a wave-offering before Adonoy.

וַיֵּהָב יֵת כָּלָא עַל יְדֵי אַהֲרֹן וְעַל יְדֵי בְנוֹהֵי וְאַרְיִם יִתְהוֹן
אַרְמָא קָדָם יֵי

25 וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאֵלֶיהָ וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר

kidney remainder of
עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יִתְרֵת הַכְּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיִת
the leg
וְאֶת־חֲלִבָּהּ וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין:

26 וּמִסְלָא הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר | לִפְנֵי יְהוָה לֶקַח חֵלֶת מִצָּה

wafer
אֶחָת וְחֵלֶת לֶחֶם שֶׁמֶן אֶחָת וְרִקִּיק אֶחָד וַיִּשֶׂם
עַל־הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין:

Rashi

וחלת לחם שמן. היא רבוכה, שהיה מרבה בה שמן כנגד החלות והרקיקין, כך מפורש במנחות (עח.):

to quiver
27 וַיִּתֵּן אֶת־הַכָּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיִּנָּף

אַתֶּם תִּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:

Moshe took them from their palms and he burned them on the altar in addition to the burnt-offering; they are installation-offerings for a pleasing fragrance, it is a fire-offering to Adonoy.

וּנְסִיב מֹשֶׁה יְתֵהוֹן מֵעַל יְדֵיהוֹן וְאִסַּק לְמִדְבַּחָא עַל
עֲלֹתָא קוֹרְבָנִיא אֲנֹן לְאַתְקַבְּלָא בְרַעְוָא קוֹרְבָנָא הוּא
קָדָם יי

28 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיִּקְטֹר המִזְבֵּחַה

עַל־הָעֹלָה מִלְאִים הֵם לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה הוּא לַיהוָה:

Rashi

ויקטר המזבחה. משה שמש כל שבעת ימי המלואים בחלוק לבן (עבודה זרה לד.):

על העולה. אחר העולה ולא מצינו שוק של שלמים קרב בכל מקום חוץ מזה:

Moshe took the breast and waved it [as] a wave-offering before Adonoy. From the ram for the installation-offering—that was the portion of Moshe—just as Adonoy commanded Moshe.

וּנְסִיב מֹשֶׁה יֵת חֲדָיא וְאַרְיִמָה אֲרָמָא קָדָם יי מְדַכֵּר
קוֹרְבָנִיא לְמֹשֶׁה הָוָה לְחֵלֶק כְּמָא דִּי פְקִיד יי יֵת מֹשֶׁה

29 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַחֹזֶה וַיִּנִּיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל

הַמִּלְאִים לְמֹשֶׁה הָיָה לְמִנְהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

אֶת־מֹשֶׁה:

שביעי

Moshe took some anointing-oil and some blood that was on the altar and sprinkled it on Aharon, on his garments, and on his sons and on his sons garments with him. He sanctified Aharon and his garments and his sons and his sons garments with him.

ונָסִיב מֹשֶׁה מִמֶּשְׁחָה דְרִבּוּתָּא וּמִן דָּמָא דִּי עַל
מִדְבָּחָא וְאָדִי עַל אֶהָרֹן עַל לְבוּשׁוֹהִי וְעַל בְּנוֹהִי וְעַל
לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמָּה וְקִדִּישׁ יֵת אֶהָרֹן יֵת לְבוּשׁוֹהִי וְיֵת
בְּנוֹהִי וְיֵת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמָּה

Moshe said to Aharon and to his sons Cook the flesh at the entrance of the Tent of Meeting and you shall eat it there [with] the bread that is in the installation basket just as I commanded, saying; Aharon and his sons shall eat them.

וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו בְּשִׁילּוֹ יֵת בְּסָרָא בְּתַרְעַ
מִשְׁכַּן זִמְנָא וְתַמֵּן תִּיכְלוּן יֵתָּה וְיֵת לַחֲמָא דִּי בָסֶל
קוֹרְבָנִיא כָּמָא דִּי פְקֻדִית לְמִימָר אֶהָרֹן וּבְנוֹהִי יִיכְלוּנָה

Whatever flesh and bread is left over, you shall burn them in fire.

וּדְאֲשַׁתָּאֵר בְּבִשְׂרָא וּבְלַחֲמָא בְּנוּרָא תִּזְקִדוּן

30 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמֶּשְׁחַן הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ

וַיִּזְּ עַל־אַהֲרֹן עַל־בְּגָדָיו וְעַל־בְּנָיו וְעַל־בְּגָדֵי בְנָיו

to spirt

אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בְּנָיו וְאֶת־בְּגָדֵי

בְּנָיו אֹתוֹ:

31 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו בִּשְׁלוּ אֶת־הַבָּשָׂר

properly

פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְשֶׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר

בַּסֵּל הַמִּלֵּאִים כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי לֵאמֹר אֶהָרֹן וּבְנָיו

basket

יֹאכְלוּהוּ:

32 וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ:

From the entrance of the Tent of Meeting you shall not go out for seven days until the time that your days of installation are complete, because for seven days your hands will be filled.

ומתַּרַּע מִשְׁכַּן זְמַנָּא לֹא תִפְקֹון שְׁבַעַא יוֹמִין עַד יוֹם
מִשְׁלֵם יוֹמֵי קוֹרְבָּנִיכּוֹן אֲרִי שְׁבַעַא יוֹמִין יִקְרַב יְת
קֹרְבָּנִיכּוֹן

Just as you have done on this day, Adonoy commanded him to do, to bring about atonement.

כְּמָא דִּי עֲבַד בְּיוֹמָא הַדִּין פְּקִיד יִי לְמַעַבְד לְכַפֵּר
עָלֵיכּוֹן

33 וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצֵאוּ שְׁבַעַת יָמִים עַד יוֹם
מָלֵאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת־יְדֵיכֶם:

34 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר
עָלֵיכֶם:

Rashi

צוה ה' לעשות. כל שבעת הימים ורז"ל דרשו (יומא ב:) לעשות, זה מעשה פרה, לכפר זה מעשה יום הכפורים, וללמד שכהן גדול טעון פרישה קודם יום הכפורים שבעת ימים, וכן הכהן השורף את הפרה:

At the entrance of the Tent of Meeting you shall sit day and night for seven days and keep the charge of Adonoy and you will not die, because I have been thus commanded.

ובתַּרַּע מִשְׁכַּן זְמַנָּא תִּיתְבּוּן יָמָם וְלַיְלָה שְׁבַעַא יוֹמִין
וְתִטְרוּן יְת מְטַרְת מִימָרָא דִּי וְלֹא תָמוּתוּן אֲרִי כֵן
אֶתְפַּקְדִּית

35 וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וְלַיְלָה שְׁבַעַת יָמִים
וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי־כֵן צִוִּיתִי:

Rashi

ולא תמותו. הא אם לא תעשו כן, רי אתם חייבים מיתה:

Aharon and his sons fulfilled all the edicts that Adonoy commanded through Moshe.

וַעֲבַד אֶהֱרֹן וּבָנָיו יְת כָּל פְּתֻגְמֵי דִי פִקִּיד יִי בִידָא
דְּמֹשֶׁה

36 וַיַּעַשׂ אֶהֱרֹן וּבָנָיו אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה

בְּיַד־מֹשֶׁה: (ס)

Rashi

ויעש אהרן ובניו. להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל:

Jeremiah 7:21-8:3, 9:22-23

הפטרה — ירמיהו

הפטרה

ירמיהו 7

Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Add your burnt-offerings unto your sacrifices, and eat ye flesh.

For I spoke not unto your fathers, nor commanded them in the day that I brought them out of the land of Egypt, concerning burnt-offerings or sacrifices; but this thing I commanded them, saying: 'Hearken unto My voice, and I will be your God, and ye shall be My people; and walk ye in all the way that I command you, that it may be well with you.'

21 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלוֹתֵיכֶם

properly

סָפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם וְאָכְלוּ בָשָׂר:

22 כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיא

[הוֹצִיא] אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־דְּבָרִי עוֹלָה וְזֶבֶח:

23 כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שְׁמְעוּ

בְּקוֹלִי וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם

וְהִלַּכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֶצְוֶה אֶתְכֶם לַמַּעַן יִיטֵב

לָכֶם:

But they hearkened not, nor inclined
their ear, but walked in their own
counsels, even in the stubbornness of
their evil heart, and went backward and
not forward,

even since the day that your fathers
came forth out of the land of Egypt
unto this day; and though I have sent
unto you all My servants the prophets,
sending them daily betimes and often,
yet they hearkened not unto Me, nor
inclined their ear, but made their neck
stiff; they did worse than their fathers.

And thou shalt speak all these words
unto them, but they will not hearken to
thee; thou shalt also call unto them, but
they will not answer thee.

Therefore thou shalt say unto them:
This is the nation that hath not
hearkened To the voice of the LORD
their God, Nor received correction;
Faithfulness is perished, And is cut off
from their mouth.

Cut off thy hair, and cast it away, And
take up a lamentation on the high hills;
For the LORD hath rejected and
forsaken the generation of His wrath.

council
24 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנוֹם וַיֵּלְכוּ בְּמַעְצוֹת
arbitrariness
בְּשִׁרְרוֹת לִבָּם הָרַע וַיִּהְיוּ לְאַחֲזֹר וְלֹא לִפְנִים:

25 לְמוֹת־הַיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה וְאֲשַׁלַּח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים יוֹם הַשָּׁכֶם
וְשַׁלַּח:

26 וְלֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנוֹם וַיִּקְשׁוּ אֶת־
the nape or
back of
the...
עַרְפָּם הָרַעוּ מֵאֲבוֹתָם:

27 וְדַבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ
אֲלֵיךָ וְקִרְאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה:

28 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה
אֲלֵהֶיוּ וְלֹא לָקְחוּ מוֹסֵר אֲבָדָה הָאֲמוּנָה וְנִכְרְתָה
מִפִּיהֶם: (ס)

bare hill
29 נִזְרַף וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־ שָׁפִים
to cut off
גְּזִי
properly
a dirge
קִינָה כִּי מָאֵס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דֹּר
an
outburst of
passion
עֲבָרְתוֹ:

For the children of Judah have done
that which is evil in My sight, saith the
LORD; they have set their detestable
things in the house whereon My name
is called, to defile it.

And they have built the high places of
Topheth, which is in the valley of the
son of Hinnom, to burn their sons and
their daughters in the fire; which I
commanded not, neither came it into
My mind.

Therefore, behold, the days come, saith
the LORD, that it shall no more be
called Topheth, nor The valley of the
son of Hinnom, but The valley of
slaughter; for they shall bury in
Topheth, for lack of room.

And the carcasses of this people shall
be food for the fowls of the heaven, and
for the beasts of the earth; and none
shall frighten them away.

Then will I cause to cease from the
cities of Judah, and from the streets of
Jerusalem, the voice of mirth and the
voice of gladness, the voice of the
bridegroom and the voice of the bride;
for the land shall be desolate.

30 כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שְׁמוֹ
disgusting
שְׁקוּצִיָּהֶם בְּבֵית אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו לְטִמְאָו:

31 וּבָנֹוּ בָמֹות הַתֶּפֶת אֲשֶׁר בָּגִיא בֹן־הַנֶּם לְשָׂרָף
אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בָּנוֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא
עָלְתָה עַל־לִבִּי: (ס)

32 לָכֵן הִנֵּה־יָמַיִם בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאמָר עוֹד הַתֶּפֶת
killed her
וְגִיא בֹן־הַנֶּם כִּי אִם־גִּיא הַהִרְגָה וְקָבְרוּ בַתֶּפֶת מֵאִין
מְקוֹם:

33 וְהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם
to shudder
with terror
וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאִין מִחָרִיד:

34 וְהִשְׁבַּתִּי מִעָרֵי יְהוּדָה וּמִחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם קוֹל
cheerfulness
שִׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כִּלָּה כִּי
properly
לְחֻרְבָה תִּהְיֶה הָאָרֶץ:

ירמיהו 8

At that time, saith the LORD, they shall bring out the bones of the kings of Judah, and the bones of his princes, and the bones of the priests, and the bones of the prophets, and the bones of the inhabitants of Jerusalem, out of their graves;

and they shall spread them before the sun, and the moon, and all the host of heaven, whom they have loved, and whom they have served, and after whom they have walked, and whom they have sought, and whom they have worshipped; they shall not be gathered, nor be buried, they shall be for dung upon the face of the earth.

And death shall be chosen rather than life by all the residue that remain of this evil family, that remain in all the places whither I have driven them, saith the LORD of hosts.

1 בַּעַת הַהִיא נֹאֲם־יְהוָה וַיֵּצִיאוּ [וַיֵּצִיאוּ] אֶת־עַצְמוֹת

מֶלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים

וְאֶת | עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלַם

מִקְבְּרֵיהֶם:

2 וַיִּשְׁטְחוּם^{to expand} לְשֶׁמֶשׁ וּלְיָרֵחַ וּלְכָל | צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר

אֲהָבוּם וְאֲשֶׁר עֲבָדוּם וְאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֲשֶׁר

דָּרָשׁוּם וְאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם לֹא יִאֲסְפוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ

לְדָמָן^{their blood} עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יְהִיוּ:

3 וַנִּבְחַר מוֹת מַחֲיִים לְכָל הַשְּׂאִרִית הַנִּשְׁאָרִים

מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקוֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים

אֲשֶׁר הִדְחִיתִם^{to push off} שָׁם נֹאֲם יְהוָה צְבָאוֹת: (ס)

ירמיהו 9

Thus saith the LORD: Let not the wise man glory in his wisdom, neither let the mighty man glory in his might, Let not the rich man glory in his riches;

But let him that glorieth glory in this, that he understandeth, and knoweth Me, That I am the LORD who exercise mercy, justice, and righteousness, in the earth; for in these things I delight, Saith the LORD.

22 כֹּה | אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־יִתְהַלָּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ
וְאֱלֹהֵי־יִתְהַלָּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ אֱלֹהֵי־יִתְהַלָּל עָשִׁיר
בְּעֶשְׂרוֹ:

23 כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלָּל הַמִּתְהַלָּל הַשְׂכֵּל וַיָּדַע אוֹתִי כִי
אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְּאֵלֶּה
חֲפָצָתִי נֶאֱמַר־יְהוָה: (ס)